

בעזרה שית
ט"ז כסלו

תש"פ

מסכת: מנחות

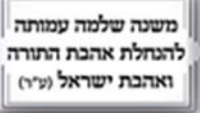
פרק: ב' / ג'

משנה: ה' / א'

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתייהו בר' מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפונש
הרה"ק רבי חיים זאנוויל בר' משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר ישראל ניסן בהרה"ק דוד משה זצוק"ל מקרעטשניף הרב אריה ב"ר יעקב שכטר זצ"ל

משנה ה'

פִּגְלָא בְּקִמְצָא

אם חשב מחשבת פיגול בזמן שהקטיר את הקומץ, דהיינו שהקטיר את הקומץ במחשבה לאכול את שיירי המנחה לאחר הזמן שהדבר מותר **וְלֹא בְּלִבּוֹנָה** אך בזמן שהקטיר את הלבונה לא חשב מחשבת פיגול, או שחשב מחשבת פיגול **בְּלִבּוֹנָה** בזמן שהקטיר את הלבונה **וְלֹא בְּקִמְצָא** אך בזמן שהקטיר את הקומץ לא חשב מחשבת פיגול - **רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר** כל קרבן המנחה נעשה **פִּגּוּל וְחֵיבִים עָלָיו פָּרֹת** ומי שיאכל ממנחה זו חייב כרת. **וְחֻכְמַיִם** שחולקים על רבי מאיר **אֹמְרִים**: שאין הקרבן נעשה פיגול ו... **אֵין בּוֹ פָּרֹת** ומי שיאכל מקרבן זה לא חייב כרת, **עַד שְׂפִיפְגַל אֶת כָּל הַמִּתֵּיר** היינו עד שיחשוב מחשבת פיגול הן בזמן הקטרת הקומץ והן בזמן שיקטיר את הלבונה, שהיות ורק הקטרת שניהם מתירה את המנחה, אין מחשבת פיגול באחד מהם (חצי מתיר) מפגלת את המנחה*. ברם **מוֹדִים חֻכְמַיִם לְרַבִּי מֵאִיר בְּמִנְחַת חוּטָא** מנחה שמביא עני על חטא שעבר, **וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת** ובמנחת הסוטה, **שְׂאֵם פִּגְלָא** חשב מחשבת פיגול **בְּקִמְצָא** כשהקטיר את הקומץ, **שֶׁהוּא** קרבן המנחה נעשה **פִּגּוּל וְחֵיבִין עָלָיו פָּרֹת** ומי שיאכל ממנו חייב כרת לפי **שֶׁהַקִּמְצָא הוּא הַמִּתֵּיר** שהיות ובמנחת חוטא ובמנחת הסוטה אין לבונה, יוצא שהקומץ הוא המתיר היחיד של המנחה, ולפיכך אם בזמן הקטרת הקומץ חשב מחשבת פיגול הקרבן נעשה פיגול. **שְׁחַט אֶחָד מִן הַכִּבְשִׁים** משתי הכבשים שמביאים בחג השבועות מתוך מחשבה **לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חֲלוֹת** את שתי הלחם הבאות בחג השבועות **לְמַחֵר** דהיינו במחשבת חוץ לזמנן, שהרי למדנו שניתן לאכול את שתי הלחם רק יום ולילה, או אם **הִקְטִיר אֶחָד מִשְׁנַיִם מִן הַבְּזִיכִים** של הלבונה, שהיו מונחים על שני הסדרים של לחם הפנים, מתוך מחשבה **לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים** של לחם הפנים **לְמַחֵר** היינו במחשבת חוץ לזמנן, שהרי למדנו שאת לחם הפנים ניתן לאכול רק ביום השבת - **רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר**: הקרבן נעשה **פִּגּוּל וְחֵיבִים עָלָיו פָּרֹת** ומי שיאכל ממנו חייב כרת. לפי שרבי מאיר סובר שגם מחשבת פיגול בחצי מתיר מפגלת את כל הקרבן (כמו שלמדנו ברישא) **וְחֻכְמַיִם** שחולקים על רבי מאיר **אֹמְרִים**: **אֵין פִּגּוּל** אין הקרבן נעשה פיגול **עַד שְׂפִיפְגַל אֶת כָּל הַמִּתֵּיר** היינו עד שיחשוב מחשבת פיגול כשישחט גם את הכבש השני, וכן עד שיחשוב מחשבת פיגול כשיקטיר את הבזיך השני, לפי ששחיטת שני כבשי העצרת מתירה את שתי הלחם והקטרת שני בזיכי הלבונה מתירים את לחם הפנים, ולפיכך כאשר חשב מחשבת פיגול רק באחד מן המתירים (מתוך שנים) אין הקרבן נעשה פיגול. אם **שְׁחַט אֶחָד מִן הַכִּבְשִׁים** שמביאים בחג השבועות מתוך מחשבה **לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֵר** היינו במחשבת חוץ לזמנו - **הוּא** אותו הכבש ששחטו אותו במחשבת פיגול נעשה - **פִּגּוּל, וְחֵיבֵרוֹ** הכבש השני שלא נשחט במחשבת פיגול - **פְּשׁוּר** ואין הוא נעשה פיגול מחמת הכבש הראשון. ואם שחט אחד משני כבשי חג השבועות במחשבה **לֶאֱכֹל מִחֵיבֵרוֹ** מהכבש השני **לְמַחֵר** היינו במחשבת חוץ לזמנו - **שְׁנֵיהֶם**

רבינו עובדיה מברטנורא
פיגל בקומץ - בהקטרת הקומץ חשב על השיריים לאכלן שלא בזמנן. עד שיפגל בכל המתיר - והקטרת אחד מהן חצי מתיר הוא, דאיכא נמי הקטרת חבירו, שאין שיירי המנחה מותרים באכילה לבחן עד שיקטירו הקומץ והלבונה.
במנחת חוטא ובמנחת קנאות - שאין בהן לבונה, והקומץ לבדו הוא המתיר. שחט אחד מן הכבשים - של כבשי עצרת. ואין הלחם מותר אלא אחר שישחטו שניהן.
הקטיר אחד מן הבזיכין - והרי אין מתיר הלחם אלא הקטרת שניהם.
רבי מאיר אומר פגול - דסבר חצי מתיר נמי מפגל. ואין הלכה כרבי מאיר.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

פְּשָׁרִים שהואיל ושחיטת שני הכבשים מתירים את שתי הלחם אין מתיר מפגל מתיר, דהיינו אם כשעוסק באחד מן המתירים חושב הוא מחשבת פיגול על המתיר השני, אין מחשבה זו פוסלת את הקרבן.

*ברם גם חכמים סוברים שקרבן מנחה זו נפסל כאשר חשב מחשבת פיגול בחצי מתיר.

משנה א'

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה בַּמַּחֲשֵׁבָה לְאֹכֹל דָּבָר שְׂאִין דְּרָפוּ לְאֹכֹל כגון את הקומץ, או הלבונה שיש להקטירם ולא לאכלם, או שקמץ את המנחה במחשבה **לְהַקְטִיר** להקריב **דָּבָר שְׂאִין דְּרָפוּ לְהַקְטִיר** כגון שיירי המנחה שנאכלים ע"י הכהנים ואין צורך להקריבם - בשני המקרים הללו קרבן המנחה **פְּשָׁר** שאין מחשבה זו פוסלת את הקרבן. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר** שחולק על תנא קמא - **פּוֹסֵל** את הקרבן, היינו שאם חשב מחשבת חוץ לזמנו הקרבן נעשה פיגול ואם חשב מחשבת חוץ למקומו הקרבן נפסל*. **הַקּוֹמֵץ** את המנחה במחשבה **לְאֹכֹל דָּבָר שְׂדֵרְפוּ לְאֹכֹל**, או **לְהַקְטִיר דָּבָר שְׂדֵרְפוּ לְהַקְטִיר**, בשיעור של **פְּחוֹת מִפְּזִית** - קרבן המנחה **פְּשָׁר** לפי שאין מחשבה על אכילה, או הקטרה בשיעור של פחות מכזית פוסלת את המנחה. וכן אם קמץ את המנחה במחשבה **לְאֹכֹל** שיעור **פְּחָצִי זֵית** מהמנחה חוץ לזמנו/מקומו, ו**לְהַקְטִיר** שיעור **פְּחָצִי זֵית** מהמנחה חוץ לזמנו/חוץ למקומו - הקרבן **פְּשָׁר**, **שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצְטָרְפִין** יחד לשיעור כזית שלם כדי לפסול את המנחה.

*טעמו של רבי אליעזר הוא, שלפי שנאמר בפסוק "ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו" (ויקרא ז, יח) ומהמילים 'האכל' 'יאכל' למדים שהפסוק מדבר על שתי אכילות אחת של האדם והשניה אכילת המזבח, שמכאן למדים שניתן לקרוא להקטרה גם אכילה, ולכן אם חשב לאכול דבר שמקטירים, או להקטיר דבר שאוכלים - במחשבת חוץ לזמנו, הקרבן נעשה פיגול, ואם חשב מחשבת חוץ למקומו הקרבן נפסל

רבינו עובדיה מברטנורא הקומץ את המנחה לאכול - חוץ לזמנו. **דבר שאין דרכו לאכול** - כגון הקומץ והלבונה. **ולחקטיר** - חוץ לזמנו. **דבר שאין דרכו להקטיר** - השיריים שדרכן לאכול ואין דרכן להקטיר. **כשר** - דאין זו חשובה מחשבה, דבטלה דעתו אצל כל אדם. **רבי אליעזר פוסל** - דכתיב (ויקרא ז) "ואם האכול יאכל מבשר זבח שלמיו", בשתי אכילות הכתוב מדבר, אחת אכילת אדם ואחת אכילת מזבח, לך כשם שפוסלת אכילת אדם לאדם כגון שיריים אם חשב עליהם לאדם לאכול חוץ לזמנו, ואכילת מזבח למזבח כגון קומץ אם חשב עליו להקטירו שלא בזמנו, כך פוסלת מחשבת אכילת אדם כגון שיריים, אם חשב עליהם למזבח להקטירן חוץ לזמנו, מדאפקינהו רחמנא לתרווייהו בלשון אכילה, שמע מינה כי הדדי ניהו, ומחשבים מזו לזו. ורבנן סברי, להכי אפקה רחמנא להקטרה בלשון אכילה, לומר לך מה אכילה בכזית אף מחשבת הקטרה בכזית. ולעולם אכילה כאורחיה משמע, קומץ למזבח ושיריים לאדם. והלכה כחכמים.